

Ramboll Sweden AB
Samråd Norra Kärr
Box 17009
104 62 Stockholm

Datum: 2024-06-18
SMHI Dnr: 2024/1322/5.4.1
Er referens

samradnorrakarr@ramboll.se

Yttrande över samråd inför ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen för en gruva vid Norra Kärr inom Jönköpings- och Ödeshögs kommuner

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten), meteorologi (inklusive luftmiljö) och klimatanpassning. För grundvatten hänvisas till myndigheterna Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Statens geotekniska institut (SGI), och för vattenmiljö hänvisas till Länsstyrelsen.

Hydrologi

I miljökonsekvensbeskrivningen ska det noggrant redogöras för hydrologin och vattenbalansen i området. Utredning av flödesstatistik för tänkt recipient Stavabäcken men även för andra eventuella recipienter bör också vara med i miljökonsekvensbeskrivningen.

Eventuell påverkan på Vättern måste noggrant utredas. Bolaget framställer att Gyllingesjön, samt bäckarna Narbäcken och Stavabäcken inte är klassade som vattenförekomster av Havs- och Vattenmyndigheten, och att enbart vattenområden som är klassade som vattenförekomster enligt vattendirektivet är skyddade. SMHI vill framhålla att både Narbäcken och Stavabäcken mynnar i vattenförekomsten Vättern.

Det måste redogöras för både mängden vatten som kommer att släppas ut i recipienter, samt villkoren för dessa utsläpp.

I miljökonsekvensbeskrivningen behöver det redogöras för hur hydrologin kommer att påverkas under efterbehandlingskedet.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Transportvägar

Vid anläggning av nya transportvägar bör sträckningar nära och över vattendrag och våtmarker utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas.

Skyfall

Det måste utredas vilka konsekvenser ett skyfall kan få för klarningsbassänger och recipienter. Hur stora mängder vatten beräknas klarningsbassängerna att kunna hantera innan vatten måste släppas ut. Även uppsamlingsdikena runt upplaget för gråberg och anrikningssand måste dimensioneras med hänsyn till skyfall. Dimensioneringen måste göras med hänsyn tagen till förväntade förändringar i ett framtida klimat.

Klimat

För att minimera utsläpp av växthusgaser bör det utredas om transporter till och från gruvan kan samordnas och effektiviseras, samt om mer hållbara transportslag kan väljas.

Luftmiljö

För att skydda människors hälsa finns lagstiftade miljö kvalitetsnormer för utomhusluft. Det är viktigt att genomföra relevanta skyddsåtgärder för att minimera partikelutsläppen som orsakas av sprängning, lastning och tippning av bergmassor så att miljö kvalitetsnormerna för partiklar (PM10) upprätthålls. För att beräkna hur halterna i omgivningen är idag och för att bedöma om verksamheten kan leda till förhöjda halter kan en spridningsmodellering av partikelhalterna i omgivningen genomföras.

Framtida klimatet

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Stormar förväntas inte i Sverige bli värre eller vanligare än vad de historiskt har varit.

SMHI hänvisar till fördjupade klimatscenariotjänster:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarioer>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/statistik-for-extrem-korttidsnederbord-1.159736>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs webbplats:

<https://www.smhi.se/klimat>

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Anpassning till ett förändrat klimat

För att begränsa den globala uppvärmningen krävs kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser. Parallellt med arbetet att minska dessa utsläpp måste samhället anpassas till nuvarande och framtida klimat. Utsläppsminskning och klimatanpassning är beroende av varandra och bör samordnas i så hög utsträckning som möjligt för att bidra till en hållbar utveckling.

Klimatanpassning innebär att anpassa samhället till de effekter klimatförändringarna har orsakat och förändringar i framtiden.

Klimatanpassning är nödvändig inom alla samhällsområden. För att samhället ska bli motståndskraftigt och kunna möta klimatförändringar krävs stora grundläggande omställningar.

Hänsyn behöver tas till såväl långsamma klimatförlopp, som stigande havsnivå och förändringar i årstidernas längd, som till ändringar i enskilda väderhändelser, som värmeböljor och skyfall.

Klimatpåverkan är transnationell, det som händer i andra delar av världen påverkar Sverige och tvärtom, vilket behöver beaktas.

Vid bedömning av framtida klimatförändringar, riskvärdering och planering av anpassningsåtgärder bör det framtida klimatet analyseras utifrån flera olika utsläppsscenarioer och flera möjliga utfall utifrån dessa bör beaktas.

Ytterligare information om klimatanpassning finns på:

www.smhi.se/klimat/klimatanpassa-samhallet/klimatanpassning

Information finns även på Myndighetsnätverket för klimatanpassnings webbplats

www.klimatanpassning.se/

Nationella expertrådet för klimatanpassning belyser i sin första rapport vikten av att Sveriges arbete med klimatanpassning behöver påskyndas.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maud Goltsis Nilsson, Karin Jacobsson, Maria Grundström, Maria Norman och Michaela Borg.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda